

Alkoholpolitiskt Forum Verksamhetsberättelse 2019

Styrelse

Styrelsen har sedan årsmötet 2019 bestått av Sven Andreasson, ordförande, Johanna Gripenberg, vice ordförande, Eva Ekeröth, kassör, Björn Rydberg, sekreterare, samt ledamöterna Gunborg Brännström, Kerstin Damström Thakker, Björn Lundkvist, Kjell-Ove Oscarsson och Annika Sundström.

Suppleanter har varit Pi Högborg, Per Lodenius, Kristina Nilsson, Mats Ramstedt, Pia Steensland och Barbro Westerholm.

Revisorer

Revisorer har varit Leena Haraké och Bo Högstedt med Valeri Surell som suppleant.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Björn Hibell, sammankallande, Anna Carlstedt och Gabriel Romanus.

Styrelsesammanträden

Styrelsen har haft fem sammanträden. Suppleanterna har kallats till dessa. Till detta kan läggas ett antal arbetsmöten där delar av styrelsen deltagit.

Medlemmar

Föreningen har 294 registrerade medlemmar. Under året har nio nya medlemmar tillkommit. En rekryteringsannons har varit införd i Alkohol och Narkotika.

Medlemskap

Föreningen är medlem i Nordiskt alkohol- och narkotikapolitiskt nätverk, NordAN, där Peter Allebeck är president. Vid representantskapsmötet i Helsingfors var Gabriel Romanus AF:s ombud. Sven-Olov Carlsson omvaldes till svensk representant i styrelsen.

Föreningen är också medlem i Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, där Kerstin Damström Thakker är ordinarie ledamot i styrelsen och Johanna Gripenberg suppleant. Gunborg Brännström är ordförande i CAN:s valberedning.

Föreningen är också medlem i Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor, SLAN, där Pia Steensland valdes till ny ordförande i september 2019.

Opinion, medier och kommunikation

Föreningen har gjort ett antal utspel i media med debattartiklar med ordföranden Sven Andreasson som ledande debattör. Två artiklar har getts plats på DN-debatt. Ordföranden har också vid flera tillfällen medverkat i radio och TV kring alkoholpolitiska frågor.

Hemsidan lever numera och viktiga rapporter läggs in. Björn Lundkvist har varit tekniskt ansvarig och Björn Rydberg redaktör. (www.alkoholpolitisktforum.se)

En Facebook-sida med ett hundratal intressenter finns också.

En arbetsgrupp har tillsatts för att sammanställa en *argumentsamling för en restriktiv alkoholpolitik*, bland annat utifrån de angrepp som finns på alkoholmonopolet. Gruppen kommer att redovisa sitt arbete under våren 2020.

Gunborg Brännström ingår i en grupp, initierad av IOGT-NTO, som arbetar med en skuggstrategi till den nya ANDT-strategi som regeringen ska anta under 2020.

Regionala AF

Det västsvenska AF driver en aktiv verksamhet i Göteborg med omnejd.

Möten

Föreningen har genomfört följande möten med föreläsningar och diskussion. Besöksfrekvensen är 25–40 personer.

I anslutning till årsmötet den 27 mars gjordes en genomgång av den nyligen presenterade rapporten *Alkohol och äldre* i serien *Alkoholen och samhället*. Medverkade gjorde bland andra Barbro Westerholm och Sven Andreasson.

Den 16 april medverkade socialminister Lena Hallengren vid ett frukostmöte och redogjorde för sin och *regeringens syn på aktuella alkoholpolitiska frågor*.

Den 22 maj medverkade Karin Hagman, VD på IQ, som presenterade årets verksamhet och *hur IQ arbetar framåt för att vara en relevant aktör för unga vuxna* inom det opinionsbildande området.

Den 2 juli arrangerades i Soberian, Almedalen, ett lunchsamtal om *Alkohol och äldre* där Pia Steensland och Lotta Skoglund medverkade.

Den 23 augusti var Harold Holder, USA, medverkade vid ett frukostmöte där han gav en översikt av betydelsen av *lokalt alkoholpolitiskt arbete*.

Den 10 oktober var ämnet *Alkohol och trafik*. Maria Krafft måldirektör på Trafikverket, talade om åtgärder för att minska den alkoholrelaterade dödligheten i trafiken och om vad som krävs för att uppnå nollvisions mål.

Den 23 oktober ledde Pia Steensland ett lunchseminarium i Riksdagen, anordnat av RIFO, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare, med temat *Effektiva sätt att behandla alkoholberoende*.

Den 14 november talade Thomas Hvitfeldt, från Brottsförebyggande rådet, BRÅ, om *alkoholrelaterad kriminalitet*.

Konferenser

Kerstin Damström Thakker och Kjell-Ove Oscarsson deltog i ett dialogmöte med Folkhälsomyndigheten den 25 april om civilsamhällets roll i ANDTS-arbetet.

I ett uppföljande dialogmöte och ett forskarseminarium om jämlikhet och hälsoekonomi inom ANDT-området, som båda arrangerades av Folkhälsomyndigheten och genomfördes den 17 oktober, deltog Kerstin Damström Thakker.

Kerstin Damström Thakker deltog i CAN:s nätverkskonferens den 2–3 oktober.

Avslutning

Under 2019 dominerades den alkoholpolitiska debatten dels av en växande forskningslitteratur om alkoholbrukets negativa hälsoeffekter, dels av en fortsatt debatt om de alkoholpolitiska verktygens effekter, särskilt Systembolagets ensamrätt på detaljhandel. Särskilt uppmärksammades alkoholens påverkan på liv och hälsa bland äldre. Inte minst inom vården har detta stor betydelse, då det stora flertalet patienter inom hälso- och sjukvården är äldre. Även inom kommunernas äldreomsorg, med hemtjänst och äldreboenden, har frågan vuxit i betydelse i takt med att antalet vårdtagare ökar. Diskussionen har visat att det krävs betydligt mer utbildning i dessa frågor för såväl hälso- och sjukvårdens som hemtjänstens personal. Den har också påvisat bristen på policy, där äldreomsorgen saknar klara riktlinjer hur äldre vårdtagare med alkoholproblem ska bemötas. Även inom primärvården krävs en uppdaterad policy för såväl prevention som behandling av personer med alkoholproblem.

Under året publicerade ESO, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, rapporten *Synd och skatt*, med en långtgående kritik av centrala inslag i den restriktiva alkoholpolitiken, särskilt detaljhandelsmonopolet. Rapporten visade sig sakligt undermålig, med svag eller obefintligt stöd i forskningen. Den har dock utnyttjats flitigt av kritikerna till den restriktiva alkoholpolitiken och var ett tecken på att slaget om alkoholpolitiken inte är vunnet, utan måste ständigt försvaras. I denna anda planerar nu styrelsen dels en ny skrift till försvar för den restriktiva alkoholpolitiken, dels en serie möten med beslutsfattare inom de politiska partierna.